

Správa o výsledku kontroly 2022

Naplnenie Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020 v oblasti vzdelávania

**Najvyšší kontrolný úrad SR
Ľubomír Andrassy, predseda**

Kontrolovali sme

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

Kontrolná akcia bola zameraná na plnenie cieľov v oblasti vzdelávania Rómov do roku 2020, ktoré sú definované v Stratégii SR pre integráciu Rómov do roku 2020 (ďalej len „stratégia“). Procesy implementácie, monitorovania a hodnotenia plnenia stratégie zastrešoval splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity v spolupráci so zainteresovanými inštitúciami a príslušnými orgánmi. Išlo o úlohy pripravovať, zadávať, koordinovať, monitorovať a vyhodnocovať programy zamerané na zlepšenie postavenia príslušníkov rómskych komunít v spoločnosti s dôrazom na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne, prístup ku vzdelaniu a k príprave na povolanie. Splnomocnenec je poradným orgánom vlády pre problematiku rómskych komunít v SR. Svoju činnosť zabezpečoval cez Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, avšak bez právnej subjektivity. Od roku 2021 je organizačne začlenený pod Úrad vlády SR. V kontrolovanom období spadal pod Ministerstvo vnútra SR.

Ako sme postupovali

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ SR a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI) ako kontrola súladu s prvkami výkonu. Do výkonu kontroly boli zapojení štyria kontrolóri, vedúca kontrolnej akcie má na NKÚ SR 14-ročnú kontrolórsku prax. Kontrolovaným obdobím boli roky 2016 – 2020 a súvisiace obdobie. Pred kontrolou boli identifikované tri riziká, a to nedostatočné vyhodnotenie indikátorov a cieľov, nedostatočná komunikácia zúčastnených strán a nenaplnenie cieľov stratégie v oblasti vzdelávania. Kontrolou boli všetky identifikované riziká potvrdené. Nedostatky boli zistené najmä v systémovom nastavení kompetencií, v procesoch implementácie, monitorovania a hodnotenia stratégie. Kontrolovaný subjekt voči výsledkom kontrolnej akcie nevzniesol žiadne námietky.

Prečo sme kontrolovali

Oblasť vzdelávania v rámci prioritných oblastí Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020 bola NKÚ SR vyhodnotená ako najdôležitejšia a nevyhnutná podmienka získania zamestnania a trvalého príjmu, čo následne zákonite ovplyvňuje ďalšie oblasti života Rómov, akými sú schopnosť zaobstarať si adekvátne bývanie či investovanie do vzdelania svojich detí. Kontrolou sme chceli poukázať na fakt, že na Slovensku sa od roku 2012 do roku 2020 realizovala stratégia, na ktorú **bolo v rokoch 2016 – 2020 minutých 173 miliónov eur, z toho 130 mil. eur zo zdrojov EÚ a verejnosť nemá informácie o dosiahnutých výsledkoch a prograse v oblasti vzdelávania. Cieľom kontroly bolo tiež zodpovedať na otázku**, či stratégia v oblasti vzdelávania bola naplnená. V prípade, ak nebola, poukázať na príčiny, ktoré tento fakt spôsobili. Stratégia je základným dokumentom definujúcim problémy, prekážky a ciele v oblasti integrácie Rómov na Slovensku. Jej výkon bol zabezpečovaný prostredníctvom Akčných plánov.

Čo sme zistili

Stratégiu v oblasti vzdelávania sa nepodarilo splniť v celom rozsahu jej definovaných cieľov a zámerov. Zo 14 čiastkových cieľov (sedem cieľov Akčného plánu na roky 2018 – 2019 a sedem cieľov Akčného plánu na roky 2019 – 2020) boli splnené len dva čiastkové ciele, po jednom z každého akčného plánu. Výsledky kontroly preukázali, že globálny cieľ pre oblasť vzdelávania splnený nebol. NKÚ SR konštatuje, že až 45 mil. eur použitých na nesplnené ciele, bolo vynaložených neúčinne.

Aj keď sa kvalita formulácie cieľov a indikátorov stratégie v oblasti vzdelávania postupe zvyšovala, počas celého kontrolovaného obdobia pretrvával **problém s dostupnosťou údajov** pre vyhodnotenie cieľov a indikátorov.

Kontrolou bol zistený systémový nedostatok - nesprávne nastavenie systému riadenia implementácie stratégie, čo spôsobilo, že **úrad splnomocnenca nemal dostatočné kompetencie** v oblasti koordinácie a kontroly plnenia cieľov zo strany zodpovedajúcich rezortov, a preto nemohol dostatočne plniť úlohu koordinovať a monitorovať plnenie stratégie uloženú uzneseniami vlády a tiež štatútom splnomocnenca, najmä z dôvodu, že nemal reálny dosah na zodpovedajúce rezorty - ministerstvá, organizácie v zriaďovacej pôsobnosti ministerstiev, samosprávu.

Kontrolou boli zistené nedostatky aj v oblasti monitorovania a hodnotenia stratégie. Pozoruhodný je fakt, že úrad splnomocnenca o plnení cieľov stratégie **vládu SR nikdy neinformoval** a vláda SR si informácie o jej plnení nikdy nevyžiadala. **Stratégia bola závislá od financovania zo zdrojov EÚ**. V rámci stratégie v oblasti vzdelávania bolo v rokoch 2016 až 2020 vynaložených 173 mil. eur, z toho 130 mil. eur zo zdrojov EÚ. Kontrola poukázala na to, že pri pretrvávajúcom prevažne jednozdrojovom financovaní, naďalej ostáva ohrozená udržateľnosť realizácie jednotlivých aktivít a opatrení integrácie Rómov v oblasti vzdelávania.

Čo odporúčame

Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport NKÚ SR odporúča, aby prehodnotil kompetencie a systém riadenia stratégie ako aj systém priebežnej kontroly napĺňania cieľov stratégie vo vzťahu k vynakladaným finančným prostriedkom.

VÝKON KONTROLNEJ AKCIE „NAPLNENIE STRATÉGIE SR PRE INTEGRÁCIU RÓMOV DO ROKU 2020 V OBLASTI VZDELÁVANIA“

Účel kontrolnej akcie

Kontrola bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2021. Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť naplnenie stratégie v oblasti vzdelávania.

Predmetom kontroly bolo monitorovanie a hodnotenie plnenia stratégie, splnenie účelu a cieľov plnenia stratégie v oblasti vzdelávania.

Rámec kontrolnej akcie

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ SR a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI) ako kontrola súladu s prvkami výkonnosti.

Kontrolovaným subjektom bol úrad splnomocnenca, ktorý bol v zmysle uznesenia vlády SR nositeľom úlohy „v spolupráci so zainteresovanými inštitúciami a príslušnými orgánmi pripravovať, zadávať, koordinovať, monitorovať a vyhodnocovať programy zamerané na zlepšenie postavenia príslušníkov rómskych komunití v spoločnosti s dôrazom na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne, prístup ku vzdelaniu a k príprave na povolanie“. Kontrolovaným obdobím boli roky 2016 – 2020 a súvisiace obdobie.

K metódam a technikám, ktoré boli uplatnené počas výkonu kontroly patrili najmä štúdium všeobecne záväzných právnych predpisov, interných predpisov, preskúmanie predloženej dokumentácie a dokladov, analýza a riadený rozhovor. Kritériá ku kontrole mali nielen charakter súladu so zákonom a legislatívou, ale boli aj výkonnostne zamerané. Medzi najvýznamnejšie kritériá hodnotenia výkonnostného charakteru patrili:

- východiskové a cieľové hodnoty výsledkových ukazovateľov (indikátorov) boli stanovené;
- pre zisťovanie výsledkových ukazovateľov (indikátorov) boli k dispozícii potrebné údaje;

- indikátory nadväzovali na čiastkové ciele aktualizovaných akčných plánov;
- úrad splnomocnenca mal právomoc zadávať úlohy subjektom zúčastneným na naplňaní, monitorovaní a hodnotení plnenia stratégie, vyžadovať ich plnenie a tieto právomoci aj využíval;
- všetky subjekty zúčastnené na naplňaní, monitorovaní a hodnotení plnenia stratégie mali stanovené úlohy a plnili ich riadne a včas;
- hodnotenie obsahovalo posúdenie súladu realizácie stratégie so stanovenými cieľmi, analýzu príčin neplnenia a opatrenia, ktoré prispejú k zvýšeniu efektívnosti implementácie a riadenia stratégie;
- udržateľnosť aktivít na plnenie cieľov stratégie a novej Stratégie 2030 bola zabezpečená;
- verejnosť bola zrozumiteľným spôsobom informovaná o plnení cieľov stratégie v oblasti vzdelávania.

Pri vyhodnocovaní plnenia stratégie bol každý čiastkový cieľ považovaný za splnený, ak aspoň jeden z vyhodnotených indikátorov jednoznačne preukázal jeho plnenie resp. posun smerom k jeho naplneniu. Ak žiadny zo stanovených indikátorov jednoznačne nepreukázal naplnenie cieľa alebo aspoň posun smerom k jeho naplneniu, cieľ bol vyhodnotený ako nesplnený. Škála hodnotenia splnenia stratégie bola nastavená nasledovne; celkový počet čiastkových cieľov bol 14 (Akčný plán 2016 – 2018 a Akčný plán 2019 – 2020). Ciele boli považované za naplnené, ak aspoň 70 % čiastkových cieľov bolo splnených (10 – 14 cieľov); za čiastočne naplnené, ak aspoň 35 % a menej ako 70 % čiastkových cieľov bolo splnených (5 – 9 cieľov); za nenaplnené, ak bolo splnených menej ako 35 % čiastkových cieľov (0 – 4 ciele).

Výsledky kontrolnej akcie

Kontrola bola v súlade s jej účelom zameraná na analýzu stratégie, nastavenia jej cieľov a indikátorov. Zhodnotená bola aj účinnosť stratégie z pohľadu naplnenia stanovených cieľov a príčiny neplnenia cieľov. Ďalej bol hodnotený proces implementácie, monitorovania, hodnotenia stratégie ako aj udržateľnosť stratégie. Riziká identifikované počas prípravy v projekte kontrolnej akcie boli rozpracované do predmetu kontroly. Kontrolou boli potvrdené všetky identifikované riziká, a to nedostatočné vyhodnotenie indikátorov a cieľov, nedostatočná komunikácia zúčastnených strán a nenaplnenie cieľov stratégie v oblasti vzdelávania.

Stratégia, jej nejasné ciele a nepoužiteľné indikátory

Stratégia je základným dokumentom SR, definujúcim problémy, prekážky a ciele v oblasti integrácie Rómov. Stratégia bola vypracovaná na základe požiadavky Európskej komisie a schválená vládou SR v roku 2012. Jej prijatie bolo podmienkou čerpania európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 – 2020. **Z uznesení vlády vyplynula splnomocnencovi úloha vypracovať a predložiť na rokovanie vlády aktualizované akčné plány stratégie na roky 2016 – 2018 a neskôr akčné plány na roky 2019 – 2020.** Pri tvorbe aktualizovaných akčných plánov bol využitý princíp participácie a spolupráce relevantných subjektov.

Stratégia bola zameraná na tri cieľové skupiny: Rómov ako národnostnú menšinu, rómske komunity a marginalizovanú rómsku komunitu. Hlavným zámerom bolo zastavenie segregácie rómskych komunit, výrazný pozitívny obrat pri ich sociálnom začleňovaní, nediskriminácia a zmena postoja väčšinového obyvateľstva voči rómskym komunitám. Stratégia definovala päť základných oblastí integrácie Rómov: vzdelávanie, zamestnanosť, bývanie, zdravie a nediskrimináciu.

Oblasť vzdelávania mala stanovený globálny cieľ: „Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, ale aj základného, stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania s osobitným dôrazom na odstránenie segregácie v školách, predchádzať predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a zabezpečiť úspešný prechod zo školy do zamestnania. Realizovať také politiky, ktoré budú odstraňovať rozdiely vo vzdelanostnej úrovni Rómov a ostatnej populácie“.

Prvé externé hodnotenie stratégie vypracované formou spoločnej správy SGI – Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť a Školy dokorán, n. o.¹ v roku 2014 konštatovalo, že „v stratégii neboli dostatočne špecifikované ciele tak, aby bolo možné sledovať ich plnenie, informovať o ňom verejnosť a používať ich na riadenie aktivít“, a odporučilo zrevidovať ciele

¹ Externé hodnotenie Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020, apríl 2014

a nadväzujúce aktivity tak, aby mali všetky logickú súvislosť a nadväznosť, jasné merateľné ukazovatele a aby bolo zrejmé kto a v akej periodicite ich zbiera a vyhodnocuje.

Akčný plán pre oblasť vzdelávania na roky 2016 – 2018 spresnil globálny cieľ pre oblasť vzdelávania na „zníženie rozdielov vo vzdelanostnej úrovni Rómov oproti priemeru populácie zlepšením prístupu detí z marginalizovaných rómskych komunít/žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ku kvalitnému vzdelaniu na všetkých vzdelávacích stupňoch“. Tento cieľ bol rozpracovaný do siedmich čiastkových cieľov – od účasti detí z marginalizovaných rómskych komunít v programoch ranej starostlivosti a v predprimárnom vzdelávaní, cez skvalitnenie vzdelávania a zlepšenie vzdelávacích výsledkov žiakov z marginalizovaných rómskych komunít/sociálne znevýhodneného prostredia v systéme základných a stredných škôl, až po realizáciu programov inkluzívneho vzdelávania. Naplnenie týchto cieľov malo preukázať spolu 16 indikátorov.

Akčný plán na roky 2016 – 2018 pre oblasť vzdelávania obsahoval 15 opatrení realizovaných prostredníctvom 36 aktivít. Navrhované opatrenia a aktivity sa zamerali na budovanie a skvalitňovanie vzdelávacej infraštruktúry, vytváranie priaznivých podmienok na učenie a vyučovanie, posilňovanie personálnych a odborných kapacít škôl, ako aj znižovanie finančných a iných prekážok, ktoré ovplyvňujú individuálne vzdelávacie možnosti.

Aktualizovaný Akčný plán pre oblasť vzdelávania na roky 2019 – 2020 obsahoval rovnaký počet čiastkových cieľov a indikátorov. Počet opatrení sa zvýšil z 15 na 18, ale počet aktivít klesol z 36 na 32 a počet merateľných ukazovateľov sa výrazne znížil.

Indikátory k čiastkovým cieľom pre oblasť vzdelávania v kontrolovanom období rokov 2016 – 2020 nemali uvedené východiskové ani cieľové hodnoty.

Popri indikátoroch, ktoré priamo preukazovali plnenie cieľov boli nastavené aj také indikátory, ktoré súviseli s čiastkovými cieľmi len voľne alebo nepriamo. Tieto indikátory poskytovali len doplnujúce informácie, ale nepreukazovali plnenie cieľa.

Na základe porovnania jednotlivých akčných plánov stratégie pre oblasť vzdelávania možno konštatovať, že aj keď sa kvalita formulácie cieľov a indikátorov postupne zvyšovala, **počas celého kontrolovaného obdobia pretrvával problém s dostupnosťou údajov pre indikátory k čiastkovým cieľom a merateľné ukazovatele.** Jedným z dôvodov bola citlivosť zberu etnických dát. Vzhľadom na chýbajúce etnické dáta sa v akčných plánoch opakovane vyskytovali rozdiely medzi nastavením cieľov (Rómovia, rómske komunity, alebo marginalizované rómske komunity) a nastavením a vyhodnotením indikátorov, kde boli použité tzv. proxy údaje – náhradné dostupné údaje.

Vykonanými revíziami stratégie v oblasti vzdelávania prostredníctvom akčných plánov sa však **stratila nadväznosť medzi čiastkovými cieľmi a indikátormi v jednotlivých plánovacích obdobiach.** Poradie rovnakých alebo len mierne upravených čiastkových cieľov akčných plánov na roky 2016 – 2018 a 2019 – 2020 bolo vymenené, pričom sa zároveň upravovali formulácie indikátorov k týmto cieľom. Sledovanie vývoja a plnenia stratégie v časovom horizonte presahujúcom trvanie jedného akčného plánu sa tým zneprehľadnilo a indikátory plnenia cieľov neboli sledované dlhodobo. **Taktiež bez stanovených východiskových a cieľových hodnôt indikátorov k čiastkovým cieľom, nebolo možné objektívne posúdiť prínos realizácie stratégie a splnenie jej cieľov.**

Pri tvorbe Stratégie 2030 bol zber dát ošetrovaný v rámci metodického dokumentu k výpočtu hodnôt indikátorov, v rámci ktorého sa explicitne uvádza subjekt zodpovedný za zber dát pri jednotlivých indikátoroch. Uvedený dokument bol vládou SR schválený v roku 2022.

Koordinácia a monitorovanie stratégie

Z uznesení vlády vyplynula splnomocnencovi úloha koordinovať a monitorovať plnenie stratégie. Úrad splnomocnenca sa na implementácii, monitorovaní a hodnotení stratégie podieľal cez zriadenú poradnú komisiu a jej organizačné zložky. Hlavnou organizačnou zložkou s riadiacou a koordinačnou úlohou bola riadiaca pracovná skupina. Ďalej bolo zriadených osem tematických pracovných skupín. Z nich boli na účely kontroly významné tematická pracovná skupina pre vzdelávanie a tematická pracovná skupina pre monitorovanie a hodnotenie. V rámci fungovania zložiek poradnej komisie bolo zistených niekoľko procesných nedostatkov.

Riadiaca pracovná skupina v roku 2018 nezasadala v zmysle interného opatrenia úradu, a pritom jej úloha bola významná – prerokovávala a schvaľovala výsledné materiály tematických pracovných skupín. Tým, že v roku 2018 nezasadala, **návrh Akčného plánu na roky 2019 – 2020 sa dostal na rokovanie vlády bez jej schválenia.**

Na zasadnutí tematickej pracovnej skupiny pre vzdelávanie v roku 2018 **nebola prítomná viac ako tretina jej členov, čo nebolo v súlade so štatútom poradnej komisie, tým nebola uznášaniaschopná a počas kontrolovaného obdobia v nej neboli zastúpené všetky inštitúcie, ktoré poskytovali úradu potrebné dáta v procese vyhodnocovania indikátorov, čo malo vplyv na proces nastavenia indikátorov.**

Pri monitorovaní a hodnotení stratégie mala kľúčové postavenie tematická pracovná skupina pre monitorovanie a hodnotenie. Preverení monitorovacej správy za rok 2018 k Akčnému plánu na roky 2016 – 2018 pre oblasť vzdelávania bolo zistené, že **zo 62 v nej uvedených výstupových ukazovateľov neboli plánované hodnoty na rok 2018 uvedené pri 18 ukazovateľoch a pri ôsmich ukazovateľoch neboli uvedené dosiahnuté hodnoty. Napriek tomu bolo päť z takýchto aktivít vyhodnotených ako „splnená/plní sa priebežne“.** Rovnakým spôsobom boli hodnotené aktivity v monitorovacích správach za roky 2016 a 2017. V monitorovacej správe za rok 2020 boli za splnené označené tri aktivity, pri ktorých neboli stanovené cieľové hodnoty a dve aktivity, pri ktorých neboli splnené cieľové hodnoty. Jedna aktivita z Akčného plánu na roky 2019 – 2020 nebola v monitorovacích správach za roky 2019 a 2020 vôbec vyhodnotená.

Za hodnotenie jednotlivých aktivít (ako aj za určenie plánovaných hodnôt indikátorov) zodpovedali gestori predmetných aktivít. Úrad splnomocnenca sa vyjadril, že bol len koordinátorom monitorovania a pri tvorbe monitorovacej správy sám nehodnotil plnenie jednotlivých aktivít. **Údaje potrebné pre vypracovanie monitorovacích správ poskytovali úradu za oblasť vzdelávania traja gestori, a to Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo vnútra SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.** V prípade, ak došlo z pohľadu úradu splnomocnenca k neopodstatnenému vyhodnoteniu aktivity zo strany gestora napr. ako splnenej, úrad vždy komunikoval s gestormi a žiadal ich o prehodnotenie stanoviska. Množstvo takýchto situácií sa podľa vyjadrenia úradu splnomocnenca podarilo mediovať a napraviť. V prípade, že gestor nesúhlasil, musel úrad akceptovať jeho pôvodné stanovisko. Úrad splnomocnenca v záujme predísť vzniku takýchto situácií, pristúpil k zmene monitorovacieho procesu, ktorý upravil v metodickom dokumente nadväzujúcej Stratégie 2030. Viac informácií je uvedených na strane 9 tejto správy.

Tematická pracovná skupina pre monitorovanie a hodnotenie nevyužívala svoje kompetencie dostatočne, keď v rokoch 2017 – 2020 nenavrholo opatrenia pre zlepšenie stavu plnenia stratégie, ako jej to podľa interného opatrenia úradu prislúchalo. Monitorovacie správy, ktoré úrad predkladal každoročne vláde SR len pasívne prijímala, keďže zasadala pol roka po predložení monitorovacích správ do vlády SR. Zasadnutia tematickej pracovnej skupiny mali byť organizované minimálne dvakrát ročne, čo dodržané nebolo. **Proces monitorovania a hodnotenia nastavený úradom splnomocnenca sa ukázal ako nedostatočný, pretože neodhalil neplnenie cieľov.**

Úrad splnomocnenca ako poradný orgán vlády pre problematiku rómskych komunít v celom procese implementácie, monitorovania a hodnotenia plnenia Stratégie 2020 plnil úlohu koordinačného orgánu bez zodpovednosti za napĺňanie cieľov stratégie a bez vynucovacej právomoci voči jednotlivým rezortom, čo samotný úrad považoval za významný problém.

Úrad splnomocnenca taktiež **nedisponoval dostatočnými odbornými personálnymi kapacitami**, čo sa potvrdilo aj pri nesplnení dvoch aktivít z akčného plánu na roky 2019 – 2020. K tomu úrad ďalej uviedol, že nedostatočné personálne a finančné kapacity predstavujú dlhodobý problém úradu. Z uvedeného dôvodu neboli aktivity v rámci úradu pridelené a ostali nesplnené. Ďalej doplnil, že odbor koncepcií a analýz a Národný projekt Monitorovanie a hodnotenie (pod Odborom implementácie projektov) disponoval nedostatočnými kapacitami, a preto sa úrad pri niektorých činnostiach obracal na externých expertov.

Na základe vyššie uvedených zistení NKÚ SR konštatuje, že úrad splnomocnenca v kontrolovanom období neplnil dostatočne úlohu koordinovať a monitorovať plnenie stratégie, uloženú uzneseniami vlády SR a tiež štatútom splnomocnenca. NKÚ SR upozorňuje na skutočnosť, že súčasným nastavením kompetencií v rámci stratégie a nasledujúcej Stratégie 2030 v oblasti vzdelávania nemá splnomocnenec dosah na rezorty (ministerstvá a samosprávu) zodpovedné za aktivity a opatrenia vo vzťahu k napĺňaniu jej cieľov. Je potrebné jasné vymedzenie zodpovednosti jednotlivých gestorov za plnenie aktivít a cieľov a dôsledná priebežná kontrola plnenia stratégie.

Nehodnotenie stratégie

Z uznesenia vlády SR splnomocnencovi vyplynula v oblasti hodnotenia povinnosť vyhodnotiť stratégiu do 30.6.2019 a do 30.6.2021. Hodnotenie malo prebiehať tromi spôsobmi – pravidelným sledovaním vybraných výsledkových a dopadových ukazovateľov, tematickými kvalitatívnymi správami a externým hodnotením implementácie. Externé hodnotenia boli realizované nezávislými odborníkmi v príslušnej oblasti. Metodika hodnotení zohľadňovala štyri hodnotiace kritériá vychádzajúce zo štandardov Výboru OECD pre rozvojovú evaluáciu: relevantnosť, účinnosť, dopady a udržateľnosť.

Vyhodnotenia stratégie k 30.6.2019 a 30.6.2021 vykonal úrad splnomocnenca za oblasť vzdelávania formou tabuliek hodnôt indikátorov, ktoré zverejnil na svojej webovej stránke. Tabuľky neobsahovali východiskové ani cieľové hodnoty indikátorov, slovné a číselné vyhodnotenie plnenia cieľov, ani príčiny neplnenia a odporúčania na nápravu. **Podľa NKÚ SR takéto vyhodnotenie nemalo žiadnu výpovednú hodnotu. Úrad splnomocnenca úlohy vyhodnotiť stratégiu v termínoch daných uznesením vlády nesplnil.** Dve externé hodnotenia, ktoré spĺňali uvedené znaky hodnotenia, boli zrealizované s oneskorením pol roka po termínoch daných uznesením vlády.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu, ako gestor väčšiny opatrení a aktivít v oblasti vzdelávania, uviedlo, že považuje uvedené externé hodnotenie z roku 2021 za subjektívne, podľa jeho názoru majú vyššiu validitu monitorovacie správy. Tie však obsahovali len vyhodnotenie plnenia aktivít gestorom a nehodnotili plnenie cieľov, ktoré sa mali danými aktivitami dosiahnuť.

Úrad splnomocnenca s výsledkami externých hodnotení vládu SR ani iné ústredné orgány štátnej správy neoboznámil.

NKÚ SR v tejto súvislosti zistil, že vláda SR prerokovala len monitorovacie správy, ktoré obsahovali informácie o plnení aktivít a čerpaní finančných prostriedkov, avšak informácie o plnení cieľov stratégie si nevyžiadala. Podľa úradu splnomocnenca, splnomocnencovi nevznikla povinnosť oboznamovať vládu SR alebo orgány ústrednej štátnej správy s vyhodnotením stratégie, resp. s jej externým hodnotením.

Informovanie verejnosti môže byť transparentnejšie

Jedným z komponentov pre získavanie podpory verejnosti pri presadzovaní rómskych inkluzívnych politík, ako aj transparentnosti, je informovanie verejnosti o naplňaní stratégie. Verejné podávanie správ o záveroch monitorovania a evaluácie malo slúžiť na účely vytvorenia rámca zodpovednosti, informovania širokej verejnosti o aktivitách v oblasti rómskej inklúzie a jej výsledkoch, aktívneho a trvalého dialógu so zástupcami rómskych komunít a občianskej spoločnosti. Taktiež malo byť predpokladom pre prijímanie a implementovanie inkluzívnych politík.

Informácie o stratégii a jej akčných plánoch mohla verejnosť nájsť na stránke úradu splnomocnenca v časti týkajúcej sa stratégie. Výsledky implementácie boli na webovej stránke úradu však zverejňované oddelene od samotnej stratégie a to v rámci Národného projektu Monitorovanie a hodnotenie.

Zverejnenie výsledkov implementácie stratégie v inej časti, ako bola zverejnená samotná stratégia bolo komplikované a neprehľadné. NKÚ SR konštatuje, že to malo negatívny vplyv na mieru informovanosti verejnosti o dosahovaní výsledkov pri jej naplňaní.

Neplnenie cieľov stratégie

Nestanovené cieľové hodnoty indikátorov spôsobili, že nebolo možné vykonať štandardné vyhodnotenie plnenia stratégie porovnaním dosiahnutých hodnôt s cieľovými hodnotami indikátorov. NKÚ SR preto vyhodnotil plnenie stratégie porovnaním vývoja dosiahnutých hodnôt indikátorov (stanovených za účelom hodnotenia) so znením jednotlivých čiastkových cieľov. Podľa metodiky NKÚ SR pre vyhodnotenie stratégie, uvedenej v časti Rámec kontrolnej akcie, bol za splnený považovaný každý cieľ, v rámci ktorého bol splnený aspoň jeden z indikátorov k tomuto cieľu, resp. bol zaznamenaný posun smerom k naplneniu indikátora.

Hodnotených bolo celkom 14 čiastkových cieľov – sedem cieľov Akčného plánu na roky 2016 – 2018 a sedem cieľov Akčného plánu na roky 2019 – 2020. Na opatrenia pre splnenie týchto cieľov bolo vynaložených v rámci oboch akčných plánov približne 173,4 mil. eur. Nakoľko Akčný plán na roky 2019 – 2020 nadväzoval na ten predošlý, niektoré ciele v ňom boli významovo podobné ako tie z predošlého akčného plánu. Napriek tomu boli hodnotené individuálne, pretože išlo o samostatné ciele, ktoré sa aktualizovali, resp. upravovali.

Kontrolou boli na základe spomenutej metodiky NKÚ SR vyhodnotené ako splnené len dva ciele, v oboch prípadoch bol zaznamenaný pozitívny posun v dosiahnutých hodnotách indikátorov, ktoré sa k týmto cieľom viazali.

V rámci stratégie sa podarilo splniť nasledovné ciele:

- realizovať a vyhodnocovať programy inkluzívneho vzdelávania v materských, základných a stredných školách (Akčný plán na roky 2016 – 2018),
- zvýšiť zaškolenosť detí z rómskych komunít v predprimárnom vzdelávaní a podporovať programy ranej starostlivosti (Akčný plán na roky 2019 – 2020).

V rámci prvého splneného cieľa bolo do programov inkluzívneho vzdelávania podľa vyhodnotenia indikátorov cieľov vykonaného úradom splnomocnenca² zapojených v roku 2018 spolu 154 materských škôl a 130 základných škôl prostredníctvom Národný projekt Škola otvorená všetkým a národného projektu PRIM. Do inkluzívnych programov bolo v tom istom roku zapojených 30 420 detí materských a základných škôl, z nich detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, resp. detí z marginalizovaných rómskych komunít, bolo spolu 22 124. **Na tento cieľ bolo čerpaných viac ako 10 mil. eur.**³

V prípade druhého cieľa je potrebné konštatovať, že išlo o cieľ nového akčného plánu, ktorý sa v predošlom akčnom pláne nepodarilo splniť. V rámci tohto cieľa sa v medziročnom porovnaní zvýšil podiel detí z marginalizovaných rómskych komunít vo veku 3 až 6 rokov, ktoré sa zúčastnili predprimárneho vzdelávania z 25 % na 30 %. Tiež sa podarilo v medziročnom porovnaní a v porovnaní s celkovou populáciou zvýšiť podiel žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v nultom ročníku a v prvom ročníku základnej školy, ktorí absolvovali predprimárne vzdelávanie, na celkovom počte takýchto žiakov z 22,9 % na 26,6 %.⁴

Výraznejšie zvýšenie týchto podielov sa očakáva až v ďalšom období v nadväznosti na prijatú novelu školského zákona v súvislosti s povinným predprimárnym vzdelávaním, ktoré bolo prakticky spustené až v septembri 2021. **Na tento cieľ bolo vyčerpaných takmer 112 mil. eur**, z toho najvýznamnejšie výdavky boli spojené s výstavbou a renováciou materských škôl v približnej hodnote 103 mil. eur prostredníctvom OP LŽ prioritná os 6 a IROP. Ďalšie významnejšie výdavky boli spojené s realizáciou OP LŽ prioritná os 5 v rámci NP PRIM v približnej hodnote takmer 6 mil. eur.⁵

Finančné prostriedky spojené s výstavbou resp. s rekonštrukciou materských škôl **v rámci AP 2016 – 2018 prispeli tiež k splneniu druhého vyššie uvedeného cieľa vo výške viac ako 6 mil. eur.**

Na tieto dva splnené ciele bolo spolu s vyššie uvedenými 6 mil. eur vynaložených viac ako 128 mil. eur, čo predstavuje 74 % z celkového rozpočtu stratégie. **Tieto finančné prostriedky síce viedli k splneniu čiastkových cieľov**, avšak pozitívnu zmenu definovanú v globálnom ciele „znižiť rozdiely vo vzdelanostnej úrovni Rómov oproti priemeru populácie zlepšením prístupu detí, žiakov a študentov z rómskych komunít ku kvalitnému vzdelaniu na všetkých vzdelávacích stupňoch“ sa zatiaľ nepodarilo dosiahnuť. Vytvorili sa však predpoklady pre jeho naplnenie v nasledujúcom období.

Rozdiely vo vzdelanostnej úrovni Rómov oproti priemeru populácie sa neznížili, čo ukázali výsledky testovania žiakov piatych a deviatych ročníkov za roky 2016 – 2019⁶. Naopak, pandémia COVIDu-19 v závere hodnoteného obdobia spôsobila zhoršenie prístupu detí, žiakov a študentov z rómskych komunít k vzdelávaniu. Stratégia 2030 taktiež konštatuje, že „napriek určitým zlepšeniam v oblasti edukácie detí z marginalizovaných rómskych komunít, vrátane prijatia legislatívnych opatrení, sa zámery stratégie v oblasti vzdelávania nepodarilo uspokojivo naplniť“.

² vyhodnotenie indikátorov stratégie za AP 2016 – 2018 sú dostupné na:

https://romovia.vlada.gov.sk/site/assets/files/1277/vyhodnotenie_indikatorov_tabulkova_cast_2016_2018.pdf?csrt=10464364921129842896

³ zdroj: Monitorovacie správy plnenia Stratégie 2020 za roky 2016 – 2018)

⁴ vyhodnotenie indikátorov stratégie za AP 2019 – 2020 sú dostupné na: [vyhodnotenie_indikatorov_2019_2020_a.pdf \(gov.sk\)](#)

⁵ monitorovacie správy plnenia Stratégie 2020 za roky 2019 – 2020

⁶ vyhodnotenia indikátorov stratégie za AP 2016 – 2018 a za AP 2019 - 2020

Kontrola NKÚ SR vyhodnotila 12 cieľov stratégie v oblasti vzdelávania ako nesplnených a na základe toho konštatuje, že zvyšných takmer 26 % z celkovej sumy 173 mil. eur, tzn. približne 45 mil. eur, bolo vynaložených neúčinne.

Nesplnené ciele stratégie v oblasti vzdelávania mali viesť najmä k nasledovným pozitívnym zmenám:

- zvýšeniu podielu žiakov z rómskych komunít v bežných triedach základných škôl,
- zlepšeniu vzdelávacích výsledkov žiakov z rómskych komunít v základných školách na úroveň celoslovenského priemeru,
- predchádzaniu vzniku základných škôl, v ktorých sa budú koncentrovať žiaci z marginalizovaných rómskych komunít,
- zvýšeniu podielu žiakov z rómskych komunít, ktorí získajú nižšie stredné vzdelanie počas povinnej školskej dochádzky,
- zvýšeniu podielu príslušníkov rómskych komunít s ukončeným stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním,
- zabezpečeniu dostupnosti výučby rómskeho jazyka a predmetu slovenský jazyk a literatúra na školách, ktoré navštevujú žiaci, ktorých materinský jazyk je rómsky.

V uvedených oblastiach však podľa kontroly NKÚ SR nedošlo k žiadnym očakávaným pozitívnym zmenám.

Na základe uvedeného nesplnenia cieľov, ale najmä nenaplnenia globálneho cieľa stratégie v oblasti vzdelávania, NKÚ SR hodnotí, že stratégia nebola úspešná.

Záver hodnotenia NKÚ SR, založeného na dosiahnutých hodnotách stanovených indikátorov, je porovnateľný s výsledkami vykonaných komplexných externých hodnotení⁷.

Príčiny nenaplnenia stratégie

Príčiny nenaplnenia stratégie a problémov s vyhodnotením dosiahnutých výsledkov boli opakovane pomenované vo všetkých externých hodnoteniach, ako aj v Stratégii 2030. Nesprávne nastavenie riadiaceho systému a kompetencií boli hlavnými dôvodmi nenaplnených cieľov stratégie a otáznych výsledkov. K najčastejšie spomínaným príčinám patrili **procesné problémy vyplývajúce z veľkého množstva implementujúcich inštitúcií a nedostatočných právomocí úradu splnomocnenca** ako koordinátora implementácie. Z pohľadu úradu splnomocnenca, ako subjektu zodpovedného za monitorovanie a hodnotenie stratégie, bol významným **problémom nedostatok údajov**.

Častým problémom, ktorý negatívne ovplyvnil plnenie cieľov stratégie v oblasti vzdelávania, bola oneskorená realizácia aktivít spojená s pomalým, chaotickým a administratívne náročným čerpaním finančných prostriedkov. Značná časť cieľov a opatrení plánovaných na roky 2016 a 2017, ktorých gestorom bolo MŠVVŠ SR, sa začala plniť a realizovať až v roku 2018, prípadne bola odložená až na obdobie nasledujúceho Akčného plánu na roky 2019 – 2020. Taktiež z roku 2019 sa časť aktivít presunula na rok 2020, resp. aj na neskoršie obdobie, prípadne sa vôbec nerealizovala. MŠVVŠ SR uviedlo, že vzhľadom na zmeny, ktoré prebehli po parlamentných voľbách v roku 2020, sa nevie v dostatočnej miere vyjadriť k celkovému čerpaniu finančných prostriedkov na plnenie cieľov stratégie za roky 2016 – 2020. Nastavenie čerpania a vyhlasovanie výziev bolo v plnej zodpovednosti príslušných riadiacich/sprostredkovateľských orgánov a monitorovacích výborov pre jednotlivé operačné programy, ktorých členmi boli všetky rezorty vrátane Ministerstva financií SR a Centrálného koordinačného orgánu, ktoré sledujú a analyzujú čerpanie zdrojov EÚ. V roku 2020 mala objektívne negatívny dopad na plnenie opatrení zo strany gestorov aj pandémia COVID-19.

Niektoré aktivity akčných plánov neboli realizované v súlade s hlavným zámerom stratégie, napr. zastavenie segregácie rómskych komunít, keď pri zabezpečovaní predprimárneho vzdelávania pre deti z rómskych komunít sa realizovala výstavba, dostavba alebo rekonštrukcie materských škôl v blízkosti rómskych komunít. Aj vzdelávanie žiakov, ktorí

⁷ Externé hodnotenie implementácie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020, december 2019
Externé hodnotenie implementácie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020, december 2021

predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku, sa realizovalo v elokovaných pracoviskách učebných dvojročných odborov, z ktorých mnohé sa nachádzali v obciach, kde priamo alebo v ich blízkosti žije rómska komunita, pričom nebola zabezpečená ani primeraná kvalita vzdelávacích programov.

Ďalším dôvodom nenaplnenia stratégie, na ktorý upozorňovali aj externé hodnotenia, bola chýbajúca, resp. nejasná intervenčná logika, t. j. dopad realizovaných aktivít na plnenie cieľov. Podľa externého hodnotenia z decembra 2021 je nutné v rámci procesov monitorovania akčných plánov stratégie začať odmietajú vytyčovanie a vykazovanie opatrení a aktivít, ktoré s príslušnými cieľmi nesúvisia, alebo s nimi súvisia len okrajovo, a pri ktorých nemožno merať ich efekty významné z hľadiska cieľa.

Problémy s pomalou/nedostatočnou realizáciou aktivít, s realizáciou nesprávnych aktivít a tiež s možným rozdielnym pohľadom jednotlivých gestorov a úradu splnomocnenca na plnenie a monitorovanie aktivít a cieľov, **by mal pomôcť identifikovať a riešiť upravený systém monitorovania**, popísaný v metodickom dokumente⁸ Stratégie 2030. Podľa neho by súčasťou ročných monitorovacích správ malo byť hodnotenie plnenia opatrení a aktivít panelom expertov. Úlohou expertov bude posúdiť správnosť interpretácie vykazovaných opatrení a svoj názor vyjadriť prostredníctvom komentára a bodového ohodnotenia plnenia cieľov. V prípade, ak bude rozdiel v bodovom ohodnotení ministerstva/gestora a panelu expertov markantný a člen panelu expertov identifikuje nesprávnu interpretáciu, úrad splnomocnenca iniciuje s ministerstvom prijatie nápravných opatrení. Podľa uvedenej metodiky, ročná monitorovacia správa má byť po štandardnom pripomienkovom procese predložená na rokovanie vlády SR a jej obsah má byť prednesený aj vo vybranom výbore Národnej rady SR. V prípade nedostatočného plnenia stanovených cieľov by mala vláda zaviazat jednotlivé rezorty k rýchlejšiemu postupu. Ide však o nezáväzný interný materiál úradu splnomocnenca a realizácia navrhnutého systému bude závisieť od schválenia nového projektu financovaného z prostriedkov Európskej únie.

Samotný zdokonalený systém monitorovania bez kvalitnejších opatrení a väčšej aktivity vlády a zodpovedných rezortov za plnenie aktivít, opatrení a cieľov! nepomôže k účinnejšiemu plneniu stratégie, bude len zrkadliť nesprávne nastavenie kompetencií a pokračovanie neúspešného plnenia stratégie. Preto musí byť podporený väčším záujmom vlády SR o priebežnú kontrolu plnenia cieľov a možnosť vynútiť si plnenie cieľov od zodpovedných rezortov.

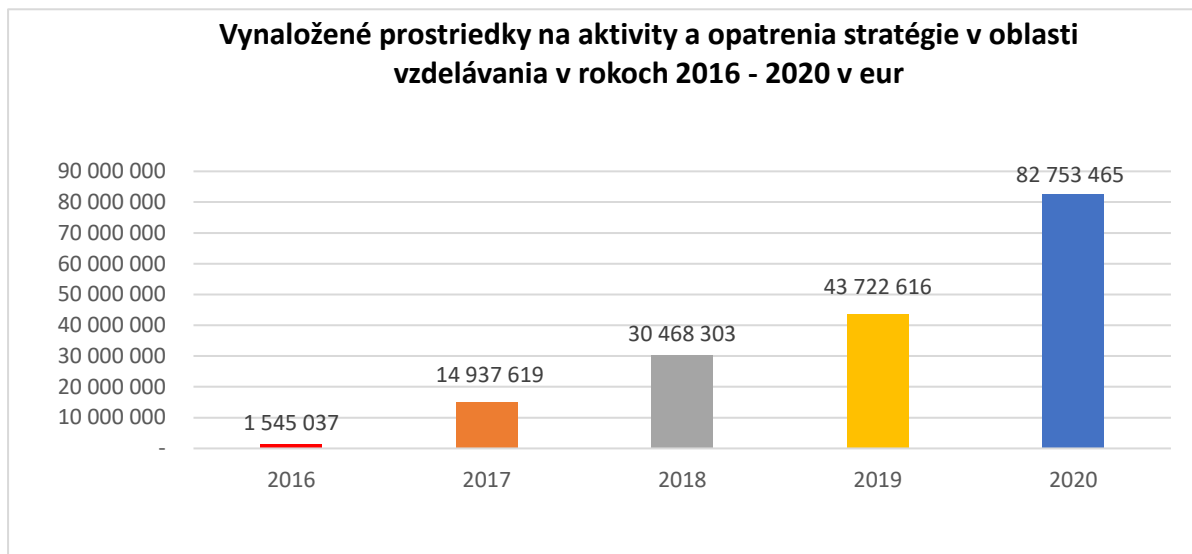
Tieto úlohy môže vykonávať vláda SR sama alebo ich delegovať. Ak by úlohy delegovala na splnomocnenca, musí mu poskytnúť dostatočné kompetencie a jasne určiť rezortnú zodpovednosť, v prípade neplnenia cieľov stratégie.

Udržateľnosť aktivít na plnenie cieľov

Objem finančných prostriedkov čerpaných v rámci stratégie 2020 v oblasti vzdelávania v rokoch 2016 až 2020 sa medziročne zvyšoval a dosiahol viac ako 173 mil. eur. Najvyšší objem čerpaných finančných prostriedkov na aktivity a opatrenia bol v roku 2020 v celkovej sume takmer 83 mil. eur, ako je znázornené v grafe č. 1.

Realizované aktivity pre oblasť vzdelávania v rokoch 2016 až 2020 boli závislé najmä od financovania zo zdrojov Európskej únie, najmä z OP Ľudské zdroje a IROP-u. Z celkových čerpaných prostriedkov tvorili zdroje Európskej únie 75 %, zdroje štátneho rozpočtu 24 % a vlastné zdroje prijímateľov 1 %.

⁸ Hodnotenie a monitorovanie Stratégie SR pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030: Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030, Ministerstvo vnútra SR - Rómske komunity (minv.sk)

Zdroj: Monitorovacie správy plnenia Stratégie 2020 za roky 2016 – 2020

V posledných dvoch rokoch 2019 - 2020 boli čerpané takmer 3/4 všetkých prostriedkov, čo znamená, že aktivity, ktoré sa realizovali v rokoch 2016 – 2018, boli minimálne. Skutočnosť, že sa finančné prostriedky začali čerpať neskôr, bola tiež jednou z príčin, prečo stratégia nenaplnila svoje poslanie.

Závislosť financovania plánovaných opatrení a aktivít nadväzujúcej Stratégie 2030 ostáva naďalej zachovaná ako to bolo pri Stratégii 2020. Prostriedky Európskej únie predstavujú hlavný zdroj finančných prostriedkov potrebných pre dosiahnutie cieľov Stratégie 2030. Pri návrhoch konkrétnej výšky finančnej alokácie vyčlenenej na jednotlivé aktivity sa vychádzalo predovšetkým z návrhov nového programového obdobia, t. j. z Operačného programu Slovensko, zo súčasne realizovaných programov a tiež z možností štátneho rozpočtu.

ZÁVER

V rokoch 2016 až 2020 bolo v Stratégii SR pre integráciu Rómov v oblasti vzdelávania čerpaných 173 mil. eur. Zo 14 čiastkových cieľov v rámci stratégie boli splnené len dva, po jednom z každého akčného plánu. Ostatné ciele splnené neboli a nebol splnený ani globálny cieľ pre oblasť vzdelávania. Keďže stratégia neprispela k zníženiu rozdielov vo vzdelanostnej úrovni Rómov oproti priemeru populácie zlepšením prístupu detí, žiakov a študentov z rómskych komún ku kvalitnému vzdelaniu na všetkých vzdelávacích stupňoch, kontrola konštatuje, že stratégia nenaplnila svoje poslanie. V prípade štvrtiny použitých finančných prostriedkov v rámci stratégie môžeme dokonca hovoriť priamo o ich neúčinnom vynakladaní, pretože dosiahnuté hodnoty indikátorov nepreukázali plnenie cieľov. Zvyšok vynaložených finančných prostriedkov síce viedol k splneniu stanovených čiastkových cieľov, avšak zatiaľ sa to neprejavilo v pozitívnej zmene z pohľadu globálneho cieľa stratégie.

Jedným z dôvodov nenaplnenia stratégie bol aj fakt, že takmer 3/4 z celkového množstva peňazí boli čerpané v posledných dvoch rokoch, ktorých sa stratégia týkala, tzn. v rokoch 2019 a 2020.

Informácie o plnení cieľov stratégie vo vzťahu k nemalému množstvu vynaložených finančných prostriedkov zodpovedných nezaujímali, keďže správa o hodnotení stratégie sa na rokovanie vlády SR nikdy nedostala.

Za najvýznamnejší nedostatok vyplývajúci z kontroly považuje NKÚ SR nesprávnosť nastavenia systému riadenia a zverených kompetencií v rámci stratégie v oblasti vzdelávania. Splnomocnenec a jeho úrad nemá oporu v zákone. Hoci na jednej strane nesie zodpovednosť za koordinovanie a monitorovanie stratégie, na druhej strane nemá k dispozícii žiadne nástroje na to, aby donútil gestorské rezorty prijať zodpovednosť za plnenie cieľov vyplývajúcich zo stratégie. NKÚ SR konštatuje, že pri takomto riadení nie sú vytvorené predpoklady pre účinné vynakladanie finančných prostriedkov.

Jednotlivé ministerstvá v kontrolovanom období sledovali a preukazovali len napĺňanie aktivít a opatrení, čo znamenalo, že čerpanie finančných prostriedkov zo zdrojov Európskej únie a štátneho rozpočtu sa sledovalo len po úroveň plnenia aktivít a opatrení, pričom odpočtovanie finančných zdrojov vo vzťahu k naplneniu cieľov chýbalo.

Potenciál na implementáciu opatrení v oblasti vzdelávania v novej Stratégii 2030 bol vyčíslený na minimálne 177 mil. eur z úspor štátneho rozpočtu⁹, ktorý môže byť navýšený o zdroje štrukturálnych a investičných fondov. Preto je dôležitý systém správne nastaviť, aby tento potenciál mohol byť využitý efektívne.

V prípade neodstránenia zistených nedostatkov, nejasne nastavených pravidiel, povinností a bez skutočného záujmu vlády SR, bude naďalej pretrvávajúť problém nesprávneho nastavenia systému riadenia a kompetencií stratégie. Môže byť ohrozené plnenie cieľov aj nasledujúcej Stratégie 2030, sprevádzané rizikom nízkeho čerpania zdrojov Európskej únie – jej hlavného zdroja. Ak sa neodbyrokratizuje aparát čerpania finančných zdrojov Európskej únie, plnenie cieľov stratégie bude z tohto dôvodu naďalej nedostatočné.

Z postojov úradu splnomocnenca vyplýva, že je v jeho záujme vyvinúť snahu zlepšiť situáciu v oblasti identifikovaných nedostatkov. **Na zlepšenie však bude potrebná súčinnosť a aktívny prístup aj ďalších dotknutých orgánov, vlády SR, či rezortov zodpovedných za plnenie aktivít a opatrení.**

Reakcia kontrolovaného subjektu

V tejto správe sú uvedené aj postoje úradu splnomocnenca na jednotlivé kontrolné zistenia a závery NKÚ SR. Úrad splnomocnenca pripustil nedostatky popísané v tejto správe. O uvedenom svedčí aj fakt, že voči pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti zistení v protokole, z ktorého táto správa vychádza, úrad splnomocnenca nevzniesol námietky. Prijal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a následne sa zaviazal zaslať správu o ich splnení, resp. plnení. Plnenie prijatých opatrení bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti monitorovať.

Zoznam použitých skratiek

IROP	Integrovaný regionálny operačný program
MŠVVŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
NP PRIM	Národný projekt Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít I
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
splnomocnenec	Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity
stratégia	Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020
Stratégia 2030	Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030
školský zákon	Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
úrad, úrad splnomocnenca	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

Kontakt

Najvyšší kontrolný úrad SR

Priemyselná 2
824 73 Bratislava 26
☎ +421 250 114 911
✉ info@nku.gov.sk

Úrad vlády SR

Námestie slobody 1
813 70 Bratislava
☎ +421 220 925 196
✉ sekretariat.vuv@vlada.gov.sk

⁹ vypočítané na základe údajov z dokumentu: Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, záverečná správa, marec 2020, str. 13 až 17